

Αντιμετωπίζουμε την άγνοια, την προκατάληψη, την ανισότητα

Τα τελευταία χρόνια, με την εξέλιξη των επεμβατικών τεχνικών και την ανάπτυξη καινοτόμων θεραπειών, έχουν βελτιωθεί σημαντικά οι δυνατότητες πλήρους ίασης, η συνολική επιβίωση, αλλά και η ποιότητα της ζωής των ασθενών με καρκίνο του πνεύμονα

Κωνσταντίνος Συρίγος

Καθηγητής Παθολογίας & Ογκολογίας Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, Διευθυντής Γ' Παθολογικής Κλινικής και Ομώνυμου Εργαστηρίου Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, Γ.Ν.Α. «Η Σωτηρία» Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Καρκίνου Πνεύμονα (ΕΛ.Ε.ΚΑ.Π.)

Ο καρκίνος του πνεύμονα αποτελεί παγκοσμίως μια από τις συχνότερες μορφές καρκίνου και αυτή με τη μεγαλύτερη θνησιμότητα: με 1.800.000 θανάτους ετησίως, σχεδόν 1 στους 5 θανάτους από καρκίνο οφείλεται σε αυτόν. Αντίστοιχα, στη χώρα μας καταγράφονται περίπου 9.000 νέες περιπτώσεις και έως 7.000 ασθενείς πεθαίνουν κάθε χρόνο εξαιτίας της νόσου. Πρόκειται για μια παγκόσμια «πανδημία» που επιλέγουμε να αγνοούμε, αν και αφορά όλους μας. Βεβαίως, οι καπνιστές βρίσκονται σε αυξημένο κίνδυνο, αλλά ο καρκίνος του πνεύμονα διαγιγνώσκεται σε παθητικούς καπνιστές, όπως και σε μη καπνιστές. Άλλοι παράγοντες κινδύνου είναι η επαγγελματική έκθεση σε αμίαντο, σκόνη ξύλου, αναθυμιάσεις συγκόλλησης, αρσενικό και βιομηχανικά μέταλλα, η ατμοσφαιρική ρύπανση και τέλος η ρύπανση του εισπνεόμενου αέρα εσωτερικών χώρων, κυρίως λόγω της καύσης ακατάλληλων υλικών.

Τα τελευταία χρόνια, με την εξέλιξη των επεμβατικών τεχνικών και την ανάπτυξη καινοτόμων θεραπειών, έχουν βελτιωθεί σημαντικά οι δυνατότητες πλήρους ίασης, η συνολική επιβίωση, αλλά και η ποιότητα της ζωής των ασθενών με καρκίνο του πνεύμονα. Δυστυχώς, αρκετές φορές η διάγνωση καθυστερεί, λόγω αδυναμίας πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας, ατομικών ενοχών, αλλά και του κοινωνικού στιγματισμού, που προκαλεί η καπνιστική συμπεριφορά. Η καθυστερημένη διάγνωση μειώνει τις θεραπευτικές επιλογές και το τελικό αποτέλεσμα, επιβαρύνοντας ασθενείς και φροντιστές τους.

Αν και η Ελλάδα είναι από τις χώρες που αποζημιώνει πλήρως τις εγκεκριμένες αντινεοπλασματικές θεραπείες, εντούτοις ο αριθμός των ασθενών που λαμβάνουν πλημμελή θεραπεία είναι ιδιαίτερα υψηλός. Έως και 15% των ασθενών έχουν εμπειρία από καθυστερήσεις σε εξετάσεις και θεραπείες, και ελλιπή πρόσβαση σε φάρμακα. Άλλες φορές,

Η ΕΛΕΚΑΠ συσπειρώνει όλους τους επιστήμονες και επαγγελματίες υγείας που εργάζονται στην έρευνα, πρόληψη, έγκαιρη διάγνωση, θεραπεία και υποστήριξη των ασθενών με καρκίνο του πνεύμονα.

ο γιατρός υποχρεώνεται να συμβιβάσει το θεραπευτικό πλάνο λόγω εμποδίων που ανακύπτουν από το σύστημα υγείας, τον τόπο διαμονής, την έλλειψη κοινωνικών υπηρεσιών, την απουσία υποστηρικτικού περιβάλλοντος και την αδυναμία κατ'οίκον φροντίδας του αρρώστου. Δυστυχώς, αντίθετα από τη γνωστή ρήση, ο καρκίνος του πνεύμονα κάνει διακρίσεις: κοινωνικές, οικονομικές και μορφωτικές, τόσο στην έγκαιρη διάγνωση όσο και στη συνέπεια και αποτελεσματικότητα της θεραπείας. Άτομα με χαμηλότερο κοινωνικοοικονομικό δείκτη είναι πιο πιθανό να εκτεθούν σε παράγοντες κινδύνου και λιγότερο πιθανό να συμμετάσχουν σε προσυμπτωματικό έλεγχο ή να λάβουν τη βέλτιστη θεραπεία. Όσον αφορά τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, άτομα με ψυχιατρικές συνοσηρότητες, τρόφιμοι κοινωνικών ιδρυμάτων και άστεγοι ασθενείς έχουν διπλάσιες πιθανότητες να ακυρώσουν μία προγραμματισμένη εξέταση ή θεραπεία τους. Οι χρήστες ψυχοδραστικών ουσιών αντιμετωπίζουν κοινωνικά στερεότυπα και αποθαρρύνονται να αναζητήσουν έγκαιρη ιατρική φροντίδα, με αποτέλεσμα να έχουν έως 4 φορές μεγαλύτερο κίνδυνο να νοσήσουν και να πεθάνουν από καρκίνο του πνεύμονα, λόγω καθυστερημένης διάγνωσης. Το χειρότερο είναι ότι, σύμφωνα

με μελέτες, πάνω από 20% της κοινωνίας δείχνει λιγότερη συμπόνια και αναγνωρίζει μειωμένα δικαιώματα σε ασθενείς που υπήρξαν καπνιστές, επιδεικνύοντας μια αδικαιολόγητη προκατάληψη και στιγματισμό.

Η Ελληνική Εταιρεία Καρκίνου Πνεύμονα (ΕΛΕΚΑΠ) είναι πανελλήνιος διεπιστημονικός φορέας, με διεθνή παρουσία. Συσπειρώνει όλους τους επιστήμονες και επαγγελματίες υγείας, που εργάζονται στην έρευνα, πρόληψη, έγκαιρη διάγνωση, θεραπεία και υποστήριξη των ασθενών με καρκίνο του πνεύμονα, αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες ενημέρωσης του επιστημονικού κλάδου και του γενικού πληθυσμού. Αποτυπώνει και αναδεικνύει την ανισότητα στην πρόσβαση και διευκολύνει άτομα από αποκλεισμένες κοινωνικές ομάδες να έχουν ισότιμη ενημέρωση, διάγνωση και θεραπεία, με τελικό στόχο τη συνεχή βελτίωση του προσδόκιμου και της ποιότητας της ζωής των ασθενών με καρκίνο του πνεύμονα. Επιπλέον, με τις δράσεις και τα εκπαιδευτικά προγράμματά της προβάλλει τον σύγχρονο τρόπο αντιμετώπισης αυτής της τόσο πολύπλοκης νόσου: τη διεπιστημονική προσέγγιση και την εξατομικευμένη θεραπεία. Πρόκειται για το μοναδικό πλαίσιο διάγνωσης και θεραπείας, που μπορεί να αξιοποιήσει όλες τις δυνατότητες της επιστήμης και της τεχνολογίας, ώστε ο καρκίνος του πνεύμονα να καταστεί μια χρόνια νόσος και ο κάθε ασθενής να εξασφαλίσει το βέλτιστο θεραπευτικό αποτέλεσμα.